

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, Május' 21dikén, 1822.

Nagy Britannia és Irlandia.

Az Alsó-ház Apr. 30diki ülésében Canning Úr megtette azon javallást, melly szerint a' Catholicus Pairek a' Parlamentumban helyet foglalhassanak. A' gyűlés szokatlan népes volt, úgy, hogy 493 tag jelent-meg, 's Canning Úr javallása 244 voks ellen 249czel elfogadtatott.

London, Május 3d. Az Alsó-háznak tegnapi ülésében Lord Normanby-nak a' második Fő Posta-mesteri hivatal' eltöröltetését illető javallása, melly által 2500 font Sterling kiméltetik-meg 201 voks ellen 216-tal fogadtatott-el.

A' Courir f. h. 2dikáról azon rendelkezéseket közli, mellyeket Marquis Londonderry az Alsó-házban Apr. 29d. a' szántás-vetésbeli szükségeknek elhárítása végett a' gabona kereskedés iránt javallott.

Irlandiának több Grófságaiban, nevezetesen Kerryben, Limerickben, Galwayban, Majóban és Clareben iszonyú drágaság és éhelhalás uralkodik, mellynek következésében némelly helyeken igen rosznemű Typhus jelentgeti magát. A' krumpoli, melly a' szerencsétlen mezeli lakosoknak fő eledel, igen megdrágult; némelly helyeken pedig a' marhába is belekapott a' dög a' koplalás miatt. Legszomorúbb állapotban van a' Galway Grófság, hol emberek és barmok közt egyformán uralkodik az éhelhalás és dög.

F. h. 2d. reggel Herczeg Bedford és Herczeg Buckingham, Lord Lynechochtól és Sir Watkin Williams Wynntól

kisértetve, Londonhoz közel pistollyal üdelláltak. Ezen viadalra néhány szó szolgáltatott alkalmatosságot, mellyeket az utóbbi Grófságok Gyülekezetében, Bedfordshireben Herczeg Bedfordtól rosz neven vett Herczeg Buckingham, 's elégteltet kivánt. Az adatott jelre löttek a' viaskodók, de egyik sem talált. Észre vévén Herczeg Buckingham, hogy Herczeg Bedford a' levegőbe sütötte-ki pistolyát, illy szókkal közelített hozzá: „Herczeg! az Úr az, kivel legkevesebbé kívánok ellenkezni; de tudja az Úr, hogy a' közönséges characterű embernek élete, becsület nélkül semmit sem ér.“ Erre Herczeg Bedford becsületére állította, hogy Herczeg Buckingham' megsértése teljességgel célja nem volt. Ekkor mind ketten kezet adtak egymásnak, 's azzal az egész dolognak szerencsés vége lett.

A' Bank-igazgatóknak 's Aktzia-tulajdonosoknak f. h. 2d. tartott gyűlésében, Marquis Londonderrynek a' m. h. 29d. tett némelly javallásai, mellyeknél fogva a' Bank-Privilegium, melly 1833ban megszűnt volna, még tíz esztendeig, az az 1843ig folyamatban legyen, vizsgálat alá vétettek. Ezen tanácskozások következésében a' Bank-Aktziák 235ről 237re hágtak.

A' földmivelőnek azon panasza, hogy termékeinek ára alig téríti-meg az azokra fordított napszámot is, 's élelmére 's adójára nem elegendő, nem csak Európában közönséges de a' világnak más részeire is kiterjed. A' Nagy Britanniai-Nyugotindiai

Szigetekbeli cukor csinálás tulajdonosai, m. h. 19d. a' Királynak egy kérelmet adtak-be, mellyben így szóltak: „Czúkor a' fő terméke ezen szigeteknek; ezelőtt csupán Nyugotindiai czúkrot lehetett Angliába vinni, most, midőn csekély vám mellett Keletindiákól is vitethetik oda czúkor, most, midőn a' rabkereskedés eltörtétvén, nekünk a' czúkor készítettés többé kerül mint az előtt, azonban a' Nyugotindiai kereskedés megszorítása s az adók miad csak a' régi lábon állanak, most a' czúkor készítettő tulajdonosnak, levonván a' készítettés' költségét s adóját, egy hájóstonna czúkron (melly 2000 font), nem marad több 6 font Sterling (54 ft) tiszta hasznánál.

A' Pelham nevezetű postahajó Nyugotindiából a' m. h. 27d. érkezett - meg Londonba. St. Thomasból Martz. 15őjéig terjedő leveleket hozott. A' száraz földnek belső Tartományaiban egy kevésbé serényebben foly a' kereskedés. Olly hír is szárnyalt, hogy a' Royalisták annyi erővel bírnak, hogy Caraccas ellen ostrommal mehetnek. Különbén ez a' város és Languayra a' legújabb tudósítások szerint kivánt csendességben vannak. Puerto-Cabellonak meghoszszaított birtoka, a' Spanyol részről, vetett némelly akadályokat a' kereskedésnek; de veszedelmesebb következésektől nem tartanak az Insurgensek. — St. Thomasba Februarius végéig terjedő hírek érkeztek St. Domingo Városába. Itt a' Boyer kormánya alatt mindennek csendességben láttatnak lenni. De az még is szerzett egy kis nyughatatlanságot, hogy Martiniqueből egy Expedízió indult ki Samana felé, melly St. Domingónak keleti részén fekszik, s hogy 11 szállítóhajókból s 2000 emberből áll az Expedízió, Admirális Jacob vezérlése alatt.

Egy közönséges Ujságlevél, a' Dum-

fries-Courier jelenti, hogy m. h. 21 és 23d. két hajó evezett Éjszaki-Amerika felé, mellyeken nagy számú Emigránsok voltak; s ezen hírhez illy megjegyzést told: „Ezen 285 személy közt igen kevés a' kereskedő, a' nagyobb rész olly személyekből áll, kik munka, kézimesterség és földmivelés mellett nőttek-fel, s közzülök sokan nevezetes vagyonnal bírnak. P. o. egy éltés gazda 1200 font Sterlinget viszen magával, többen pedig 50, 60, s 100 font Sterlinget.

Francia Ország.

A' Saumuri öszveesküvésbe keveredett Marchal de Logis Sirejean, minekutána törvényes védelmét a' vizsgálótanács visszavetette volna, f. h. 2d. Toulouban agyon lövetett.

A' la Guerriere Fregát, s a' l' Olivier Brig Május 15ő és 2d. napjain a' Lavantából igazítás végett Toulouba visszazértek.

Párizs, Május 7d. A' mai Moniteur egy f. h. 5d. költ királyi rendelést közöl, mellynél fogva, az Oise, Soune és Eure Departementekben még mind folytában tartó gyujtogatások megakadályoztatására, General-Lieutenant Gróf Rivaud de la Raffiniere a' 15d. Katona-osztály' Kommandánsa, szükséges meghatalmazásokkal elküldetett.

Az Oldenburgi Gróf (Dániai Koronaherczeg) s Felesége f. h. 6d. elbúcsúztak a' Királytól s a' Királyi Familiától, mint-hogy Anglián keresztül hazájokba induló félben vannak.

Elvégeztetvén a' Marseillei öszveesküvés perben a' tanuk kihalgattatása (58 vádló és 5 mentő), ítélethozáshoz kezdett a' Touloni Fő Törvény-szék Május 3d. s Vallé, Salomon, és Blanchard vétkeseknek, a' több négy bünteleneknek

találtattak. De minthogy Blanchard 5 Esküdtek ellen csak 7nek voksával terhelte-tett 's az egész Törvényszék az Esküdtek' kevesebb számához állott, ő a' büntetés alól feloldoztatott. Vallére halál 's a' becsület legiójától való megfosztás, Salomonra tíz esztendei számkivetés mondatott-ki. A' mint Vallé meghallá az ítéletet, a' becsület legiójának pántlikáját elnyelte.

Bordeauxban Apr. 28d. 43 vizen szállítandó ládák tartóztattak - le, mellyeknek mindenikében 25 puska volt. Más nap pedig Libourneban pecsételtettek-le 47 fegyverrel teljes ládák.

Az Angoulemi Hercegné napról napra jobban van; a' f. h. 7d. reggeli Bulletin szerint van reménység egésségének rövid időn való helyreállításához.

De Serre Úr Nancyból, Követségének helyére, Nápoly felé útnak indult.

Bousquet des Champs nevezettű ifjú Francia, lázasztó írásaiért két hónap alatt hétszer idéztetett törvény-elibe, 's egyes vétségeiért öszveségesen 17 esztendei fogságra 's 24000 Frankra büntetett. De a' büntetés elől Spanyol Országba szökvén, a' Barcelonai sárga hidegben nevezetes szolgálatokat tett, 's azért is a' Francia Doktoroktól a' Király kegyelmébe ajánlatott. Viszszajövetelével azonban fogságra került; de azon ígéretére, hogy ezentúl életét egyedül tudományos foglalatosságoknak szenteli, pénzbeli büntetése egészen, fogságából pedig 16 esztendő elengedtetett.

A' Rhone- és Var- Departementekben mostanában új módon háborittatik a' csendesség. Valami 60 mezei lakóhelyek verettettek-fel, mellyekben a' házi eszközök öszvetőrettek, de kevés élelmet kivé-ven, semmi el nem vitetett.

Török Birodalom.

F. h. első napjairól Oláh Országból és Moldovából következő jelentések érkeztek Bécsbe:

Május 18őjén Konstanczinápolyból Bukarestbe egy Tatár érkezett, ki a' Kiaja Basának fontos parancsolatokat hozott. A' A' Basa, minekutána az Azsiai seregek Kapitányait egybehívatta 's nekik megparancsolta volna, hogy hazájokba való utazásokra készen tartsák magokat, Hadschi Emin Agával, az eleség Inspectorával még az nap estve Silistria felé indult.

Május 4d. vissza-jött az eleség Inspector Silistriából, 's más nap korán reggel a' legnagyobb sietséggel ment Jassy felé.

Május 6d. a' Basa is visszaérkezett, 's a' sereg indúlása iránt adott parancsolatot megújította. Az nap a' Bukarestből es Foksanból Silistria felé vivő országútra Igazgató-széki Tisztek rendeltettek, kikre a' seregeknek bekvártélyozása 's azoknak élelmekről való gondoskodás bízott.

Május 8d. kezdtek a' sereg megindúlni. 574 Tatárból álló osztály volt az első. Május 9d. egy 500 emberből álló Azsiai csapat következett, mellyet naponként ennyi fog követni, mind addig míg a' fizetés nélkül való sereg elköltöznék. Az ezek után hátramaradott zsoldos seregeknek kevés száma hasonlóképen útnak fog indíttatni, minthogy a' Török Udvar elvégezte, hogy ezen két Fejedelemségek-ből minden sereget visszahívjon.

Jassyba f. h. 3d. egy eleinte titokban tartatott Ferman érkezett, de a' mellynek mindjárt más nap, a' Török seregek közönségesen óhajtott elmarschirozásának híre levé foganatja, mellyel már az biztatott mindeneket, hogy néhány nappal azelőtt a' Brailowból Jassyba vitetett Patantyusság, Silistria felé indíttatott.

A' Bukarestből f. h. 5d. útnak indúlt eleség Inspectorának megérkezése, Moldvában is bihetőképén hasonló következeseket fog maga után vonni, mint Oláh Országban.

A' Scioi történet felől, mellyről közelébbi levelünkben emlékeztünk, még következendő tudósítás is érkezett Konstanzinápolyból Apr. 25dikéről:

Apr. 11d. már alkudozó Követeket küldött a' Kapudan Basa Scio szigetére, kik az Insurgensektől a' fegyverek' letételét 's az Amnestiának elfogadását kívánták, 's gondolkozására nyolcz órai időt hagytak. De azok mindent megvetettek, olly reménységgel, hogy a' veszedelemmel truczolhatnak, minthogy tüstént a' várörző erősségnek ostromlásához is kezdettek. A' Török sereg azonban visszaverte őket; mert hajóik a' Török Flotta közelítésére tüstént futásnak vévén az útat, a' Kapudan Basa 9000 embert minden idővesztéség nélkül a' szárazra szállíthatott. Így a' szigeten lévő Insurgensek két tűz közzé szorúltak: az őrzősereg t. i. kirozott az erősségből; az új seregek pedig hátúlról támadták meg őket. Illy állapotban, kevés órák alatt 20 ágyut vesztettek, mellyek azonnal ellenek fordítottak, 's minden további ellentállások haszontalan leve. Különben az egész ütközetet magok állották ki a' Scioták, mert a' Samioták, az egész Expeditziónak iudítóji, módot találtak a' menekedésre 's egy távol eső helyről eleveztek.

Apr. 13d. olly lépést tett a' Konstanzinápolyi Igazgató-szék, melly a' Keresztényeknek megnyugtatósokra nagy befolyással lehetett. A' Tersana-Kiaja-si, ki a' Kapudan Basának távollétében a' külső városi Policziára ügyel, olly parancsolatot veve az Udvartól, hogy a' Görögöknek Húsvéti innepléseket különösen oltalmába vegye; 's ennek következesében

nem csak minden Isteni-tiszteletek a' legjobb renddel 's bántatlanul gyakoroltattak, de még a' Húsvéti szokott Nemzeti vigságok is egészen a' régi módon 's sértetlen örvendezéssel mentek végbe.

Apr. 21d. a' Patriarcha az Udvarhoz hívatattott, 's minthogy ez éppen szomorú történeteknek emlékezte napján esett, közfigyelmet gerjesztett mindenkben. Megjelenésekor dicséretekkel halmazták őtet a' Miniszterek, a' napokban tartott néhány egyházi beszédeiért, 's a' Szultan nevében újabb segítséget adtak neki, a' megrongáltatott templomoknak felépítésekre. Ezután az bizatott reá, hogy a' Fő-városban lakó minden Sciotákat vetetne Lajstromba, a' szerint, a' mint azok vagy házások, vagy nőtelenek. Amazok tovább is Konstanzinápolyban fognak maradhatni, ezek pedig alkalmasint Azsiába küldetnek.

Az új Tolmács, Jahja Effendi, újabb tudósítás szerint nem Corfui hanem Gallipoli születés, 's ezelőtt 30 esztendővel állott a' Török vallásra. Most felyül van a' 70-en, 's minthogy az Európai nyelvekben aligha teljesen jártas, Sened Manasse, Armeniai fi adatott mellé Titoknokul, ki ezelőtt is a' Török Udvar szolgálatjában volt, 's nagy tudománnyal 's fedhetetlen erkölccsel bír. 'S Jahja Effendi, bár Káftánnal birjon is, ez elsőben csak Vice Tolmács címet fogadott-el.

Spanyol Ország.

Carthagenában Generalis Peonnak és seregének véletlen berukkolása verekedésre adott alkalmatosságot. A' Generalis a' Murciai polgári Kormányozó azért küldötte oda, hogy az ottani patriotai Társaságoknak vetne véget, 's néhány ismeretes háborgatóit a' csendességnek, a' Hadi-és tengeri Miniszterek parancsolatjának követezesében, a' városból tiltana ki.

A' Journal de Paris Madridból Apr. 25dikéről ezt közli: „Apr. 19d. elvégeztek a' Cortesek, hogy a' mult Congresszus által elfogadott Fenyítő-törvénykönyv' plánuma megerősítés véget a' Király elibe terjesztessen. A' plánumon sok változások estek, mellyek a' Corteseknek beadatott nyomtatvány' széleire jegyeztettek fel, s a' nyomtatvány a' két ülés közt Carillonak a' Cortesek Titoknokjának gondviselése alá bízott. A' változtatásokat nagyobbára a' Liberalisok tették, mellyek nem a' Miniszterek ínye szerint esvén, ezek Carillóval abban egyeztek meg, hogy azon nyomtatványt sikkasztaná-el. Ehez képest jelentetett Apr. 22d. a' Corteseknek, hogy azon nyomtatvány elhányódott, s e' szerint a' Királynak megerősítés végett más nyomtatványt kell beadni. A' törvényhozó Bizottság ellene mondott ezen javallásnak, s kijelentette, hogy a' nyomtatványt a' Miniszterek részén lévők önkint sikkasztották-el. Erre nagy zendülés leve: a' Liberalisok a' nyomtatványnak előkerítését sürgették. Értésére esvén ez Carillonak, megijedt s a' félretett nyomtatványt előhozta; s győztesek lettek a' Liberalisok. Galiano Úr ez alkalmatossággal kijelenté, hogy magok a' Cortesek közt Servilis factio uralkodnék. Arguelles Úr (nem írja a' Journal, mellyik) azt kívánta tőle, nevezné meg azon Factionak tagjait? „Az Úr a' fejek, mond Galiano; az Úr a' rágalmazás tolmácsa, a' Liberalismus Tartóje (lépmutatója), Riegonak halálos ellensége!“ Ezen szavakra az egész gyűlés felzendült s a' vitatások személyességekre mentek-által. Végre lecsendesedvén a' Lárma, Bizottság neveztetett, melly az efféle esetekben szükséges eszközökről tegyen javallást. — A' Moniteur f. h. 8d. levelében ugyancsak Apr. 25d. Madridi tudósítások szerint, azt az okát adja ezen történet-

nek, hogy a' Serviliseknek az nem tetszett ezen törvénykönyvben, hogy benne a' titkos társaságok s népgyűlések ellen tétettek rendelkezések.

Párizsi levelek szerint ismét teli Spanyol Ország mindenféle Insurgens csapatokkal, Guerillákkal, kik a' lázzadás által bévitetett Constitutzió ellen törekednek. Jame, Murcia körül 100 emberrel jár fel s alá, kiknek maga csináltatott uniformist, s a' határtalan Királyságot kihirdette. Apr. 27d. a' Bilbaoi Nemzeti Cárának kelle menni a' Biscajában portyázó Insurgensek ellen; Conpredonba valami Misis nevű ugyancsak Apr. 27d. 200 emberrel rukolt-be, a' határtalan Király nevében Contributziót szedett, a' közönséges cassákat kiűresítette, a' Nemzeti katonaságot fegyveréből kivetkeztette s ruhájikat maga vitézeire adatta, kik csakhamar 300-ra nevedtek; a' Gironai Örzőserég Apr. 20d. ellenek ment az Insurgenseknek; a' Vichi hegyek közt is lármás dolgok folynak, Apr. 21d. 50 Insurgens kiabálta itt: „Eljen a' Vallás! eljen a' határtalan Király! le a' Constitutzióval!“ A' Pyrenaeus hegyek hosszában mindenütt efféle mozgások vannak.

A' Journal des Debatsban közlött Madridban Apr. 25d. költ level szerint, az Éjszakahamerikai Elölölönök Követsége, s Zea Úrnak jegyzése, mellyek a' Délamerikai Szabad-státusok függetlenségének megismerését illetik, itt erős és kellemetlen benyomást okoztak.

Brasilia és Portugallia.

Goából az a' hír érkezett, hogy ott a' Portugallus Constitutzió, a' Kormányozónak Gróf Rio-Pardónak minden ellenzése mellett is kihirdettetett.

B é c s.

Ó Cs. K. Apostoli Felsője kegyelme-

sen méltóztatott Csábrági és Sitnyai Herczeg Koháry Ferencz Ő Kegyelmességét, Magyar Országí K. Udvari Fő Cancellariusát, eddig viselt Kir. Fő Pohárnok Mesteri Ország Bárói Rangjából, a' Herczeg Pálffy Károly volt Kir. Udvari Fő Cancellarius halála által megüresült 's rendesen a' Magyar Országí Kir. Udvari Fő Cancellariusoktól viselni szokott, Kir. Fő Udvarnok Mesteri Ország Bárói Rangba általtenni.

Ő Cs. Kir. Felsége méltóztatott Bethleni Gróf Bethlen Leopold Urat, Báró Kienmayer Regementjebeli Kapitányt, Cs. Kir. Kamarássá kegyelmesen kinevezni.

Május 20d. Bécsben, a' Státus papirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 75; Ugyan az 2 1/2 pCtmal 37 15/16; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. — Ugyan az 1821ről 100 forint Conv. Pben —; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 stérj Conv. Pénzben —; Bécs-Városi-Banko Obligációk 2 1/2 pCtmal 35 5/8; 100 forint Conv. Pénz 249 7/8 f. V. Cz-ban. — 1 Bank-Aktzia 687 5/6 f. C. P.

A' Gabona négy fő nemeinek árrók általjában, Május 6d.—11d. (Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Május 7d.	114	85	75	56
— Máj. 11d.	113	80	75	55
Stockerauban				
Május 6d.	105	77	73	43
Fischamenden				
Május 7d. és 9d.	—	62	58	47
Nagy Enzersdorfon				
Május 8d.	104	78	61	45

Magyar Ország.

J e l e n t é s

a' Magyar Nemzeti Múzeum részéről.

Ő Cs. Kir. Fő Herczagsége, Magyar Ország Nádor Ispánja, a' Magyar Nemzeti Múzeum Oltalmazója, kegyelmesen méltóztatott rendelni, hogy a' Szechenyi Országos Könyvtárban 's a' Természet és Mesterség míveinek osztályában megüresült két Segéd Tiszti hivatalok, folyó 1822 Aug. 8d. a' Pesti Kir. Universzítás épületében tartandó Concurus által töltessenek be. A' kiknek egyik vagy másik hivatalt elfogadni kedvek volna, a' Concurus határnapja előtt jelentsék magokat azon Múzeum Igazgatójánál, 's írják-be neveiket az elibek adandó Tabellákba, 's annak minden Rubrikáira feleljenek-meg. A' Concurusnak óráját, ugyancsak az Intézet Igazgatójától fogják megtudni.

A' concurráló személyek, mind szóval mind írásban deák nyelven teendő vizsgálat alá vétetnek. A' Könyvtárnál lévő Gondviselő Segédjének a' Bibliographiából, 's a' Haza ismeretére meghívántató Historiai, Diplomatikai, Statistikai és Törvény-Tudományokból kell concursusi vizsgálatot kiállani, 's egyszersmind megmutatni, hogy az úgy nevezett Szép-mesterségek ismeretén kívül, a' felsőbb Tudományok körül jó előmentellel forgódott. A' Természet és Mesterség mívei osztálya Gondviselőjének Segédje pedig, a' Természet három Országából 's a' Technológiából fog megvizsgáltatni.

Ezen Concurusokra csupán érett idjű, jó erkölcsű, egészséges, a' Deák, Magyar és Német nyelveket egyenlően értő, 's a' Philosophiai 's azzaljáró Tudományok

elvégzéséről Akadémiai [Bizonyágleveléket mutatható férjfiak bocsáttatnak. Mind két Segedi Hivatalhoz külön-külön eszten-dönkint való 500 ft. V. Cz. fizetés 's egyéb a' hivattall járó hasznok vannak kegyel-mesen meghatározva. Költ Pesten, a' Nemzeti Muzeumban, Május 13d. 1822.

Szakszóniai Királyi Herczeg Fridrik f. b. 17d. délutáni 1 óraker, Soprony-ból jöven, Pozsonyba szerencsésen megérkezett, 's a' Cs. Kir. Generálisoknak, 's több Katona Tisztségeknél tiszteleteket elfogadván, tüstént Bécs felé folytatta útját. A' nevezett Királyi Herczegnek Magyar Országban mulatásáról Sopronyól f. b. 15d. a' Pozsonyi Ujság következőt közli: „Szakszóniai Királyi Herczeg Fridrik, Kir. Fő Herczeg Ferdinándtól, Magyar Ország Hadi Fő Kormányozójától 's Feldmarschal-Lieutenant Kroyer-től kísértetve, tegnapelőtt ide megérkezett, 's a' Tanács és Vármegye házait 's a' lovas kaszárnyát megszemlélte. Ebéd után, melly a' Fejér-rózsá nevű fogadónál tartatott, 's rá a' jelenlévő Stabalis Tisztek meghivat-tak, Ő Kir. Herczegsége, Sz. Margithára mentek, hol az Oberster és Major Osztálya sereglettek egybe. Szakszóniai Fridrik Ő Kir. Herczegsége, mint Albert Kir. Herczeg Vasas Regimentjének mostani első Tulajdonosa, a' mustra után, teljes megelégedését jelenté, 's azt, mind az egész Tiszti-karnak, mind a' legénységnek tudokra adadni meghagyá. Más nap Ő Kir. Herczegsége Eszterházára 's onnan Bábolnára a' Cs. Kir. Ménesnek megtekintésére mentek; Feldmarschal-Lieutenant Kroyer pedig, mint az említett Regiment második Tulajdonosa, az Oberstlieutenant Osztályának megvizsgálására Féltonyra vet-te útját.

E r d é l y.

Ezen Nagy Fejedelemségnek minden lakosai, a' közelebbi mult Sz. György napját is, u. m. a' Fő Kormányozó Urunk, Gróf Bánffy György Ő Excellentiája dicső nevenapját a' legnagyobb buzgósággal in-neplettek, esedezván a' Mindenhatónak, hogy az ő becses életét még számos esz-tendőkre terjeszse. Ezen közönséges in-neplésre nézve nyomtatásban a' követke-zendő írásocská jött ki:

Nemzeti Tisztelet kiömlése a'

Haza Atyjához.

A' napot lementekor dicsérd.

Sal. Pred. 1 R. 5, 6. V.

Az Erdélyi, három Nemes Nemzetek-ből álló Tekintetes Rendének 1790dik esztendőben, Karácson Havának 21dik nap-ján tartott, közönséges Gyűléscik Jegyző-könyvének 28d. lapján a' 25d. és követke-zendő rendekben, a' Nagy Méltóságú Gróf Bánffy György, Erdély Ország Gu-bernátora Ő Excellentiája beszédében, szó-ról szóra olvastatnak ezek:

„Ugyan is, nem egészen helyes ez a' vélekedés: e' jó Hazafi, tehát nem lehet Udvari; mint e' sem ellenben: ez Udvari, tehát nem jó Hazafi. Sőt éppen Udvarinak kell lenni, ha ki akarja tudni, mint lehessen Hazájához va-ló szeretetét okosan megbizonyítani. Az Udvariság és Hazafiság, kiváltképen egy jó és Törvény útján járó Fejedelem alatt, nem ellenségi egymásnak; az ennek út-sítója, ez amannak kedvelője; mind a' keztő pedig azon drága arany láncznak megbecsülhetetlen mívese, melly a' Király szívet a' Hazájával eloszolhatatlanul egy-bekapcsolja.“

Ugyan azon Jegyző-könyvnek 427d. lapján, a' 11d. és azt követő rendekben, a' Gubernátorságra lett Instellatiókor Ő Excellentiája által elmondott békőszöndő beszédben, szóról szóra olvastatnak ezek:

„Én ugyan mindenhez egyebhez is, de főképen az igazságnak kiszolgáltatásához, olly tiszta szívvel és kézzel fogok látni, hogy midőn a' Felsőleges Fejedelemnek és a' Nemes Országnak fog tetszeni, ezen dicsőséges terhet vállaimról levenni, én csendes lelkiesmérettel ezt a' kérdést támaszthassam az egész Nemes Ország mindenféle Rendei eleibe, a' választott Népnak ama nevezetes Fő Birájával, Sámuellel, a' melly kérdést ugyan már most is, az eddig viselt hivatalomnak esztendeiről támasztani bátor szívvel merészklek: szálljatok felölém az Úr előtt, ha valakinek ökrét vagy szamarát elvettem; ha valaki ellen patyarkodtam; ha valakit megnyomoritottam; ha valaki kezéből ajándékot vettem? A' Nemes Ország pedig a' választott Népnak példáját követvén, egyenlő szívvel és szájjal ezt a' feleletet adhassa: mi ellenünk nem patyarkodtál, sem meg nem nyomoritottál, se semmit valaki kezéből el nem vettél.“

Így szóllott, így is érzett ez előtt 32 esztendővel, s azolta lépéseit ezekhez így is szabta, mind e' mai napig, a' mai tiszteletünk tárgya, Méltóságos Gróf B a n f y György Úr Ő Excellentiája, a' ki sokáig egésségesen éljen! Éljen! Éljen!

Elegyes Dolgok.

A' Tyrolisi Ujság ezt írja Im estből f. h. 9dikéről: „Szörnyű szerencsétlenség ért bennünket. F. h. 17d. délutáni 3 óra-

kor Városunknak közepében egy a' legmagasabb helyen lévő házak között kigyúladt. Az erős délnyugoti szél a' Városnak napkeleti részén több helyekre oszlatta a' lángokat; s így a' szerencsétlenségnek semmi hijja sem leve, midőn az égés alatt a' szél megfordult, s erősen fúván napkelet felől, a' Városnak napnyugoti részét lángba borította. Ugyan azon időben közből az alsó és felső részeken is égett a' Város. A' mi csak emberi erőttől kitelhetik, mind az végbe vitetett, nem csak a' közellévő helyekről, de Landeck és Haimingenből is, mellyek Imsthez négy óra távolságra esnek, seregenként siettek a' segítők. De a' lang dühösségének a' legmerészebb igyekezetek sem vethetének gátat, s szép Mező-városunk 18 óra alatt porrá égett; 220 házból csak 14 maradt. A' Plebánia, a' Sz. János Temploma, a' Kapuczinusok Klastroma, a' kastély, a' Városháza, a' Strehli Fabrikája, s még a' Kálvária Temploma is, egy közellévő magas hegyen, mind hamuban hevernek. A' Papházat példa nélkül való munkával tartották meg a' Tarenzi lakosok. Ember csak egy leve áldozatjává a' lángoknak. A' tűz lecsilapodása után borzasztó volt a' lakosok állapota: csapatonként dültek el a' mezőn, minden élelem nélkül és sokan még mezitelen is, nézvén vagyonoknak omladékát.

Generalis Minutuli Menu Egyiptomból Németországba küldött ritkaságai felett különös szerencsétlenség lebeg. Minekutána a' mumiákkal rakott ládák a' hajónak öszvevázata után, Brema vidékén a' partra kivettettek, s a' parti haramiáktól felbontattak, de tőlök elvették s felsőségi vigyázat alá adattak volna, a' mumiák közül egy elsikkadt, s most a' Hamburgi Ujságokban nyomozólevelekkel kerestetik.